माहवनीये कुर्युः · अविशेषात्सर्वे शाखान्तराच्च · मानवे आहवनीये षट् षड्यूपशकलान्यभ्यादधतऽइति[1] · अग्नौ शकलान्यादधतीति[2] काठके अग्निशब्देनाहवनीयः परिभाषितः शकलान्येव शाकलानि यथा अथ शाकलैर्जुहोतीति (१४. २. २. ३१) तत्र सूत्रकृता (२६. ६. १२) विकङ्कतशकलैर्जुहोतीत्युक्तम् ।

अपरेण चात्वालं यथास्वं चमसान्पूर्णपात्रानवमृशन्ति हरितकुशानवधाय संवर्चसेति (८. १४) ॥७॥ चात्वालादपरस्मिन्प्रदेशे अदूरऽएव होत्रादिक्रमेण उदक्संस्थाः प्रागग्रा दशापि चमसाः स्थाप्यन्ते · एवंविधांस्तांश्चमसान्सर्वे ऋत्विग्यजमाना य°स्वं पूर्ण°त्रान्कृत्वा उदकपूर्णान्कृत्वा तेषामुपरि हरि°शानार्द्रान्दर्भान्निधाय मुक्त्वा अव°न्ति अभिमृशन्ति चमसमध्ये अधस्तात्स्पर्शं कुर्वन्तीत्यर्थः · यथास्वमिति यो यस्य स्वः स तं तमभिमृशति · येषां चमसा न सन्ति ते पिण्डदानवत् (५. ११) संनिहितपुरुषचमसानभिमृशन्ति नेष्टृचमसमध्वर्यवश्चत्वारः उद्गातृचमसं तत्पुरुषाः ग्रावस्तुद्धोतृचमसमिति ।

मुखान्यालभन्ते ॥८॥ ततोऽवमर्शनानन्तरं सर्वे ऋत्विग्यजमानाः तूष्णीमेव स्वमुखान्युपस्पृशन्ते ।

दधिक्राव्ण इत्याग्नीध्रे (२३. ३२) दधिभक्षणम् ॥९॥ ततः सर्वे ऋत्वि°नाः आग्नीध्रीयस्य मध्ये द°णं कुर्वन्ति शाखान्तरात् ।

पत्नीसंयाजाः पशुवत् ॥१०॥ तदनन्तरं वेद्यालम्भादि कृत्वा शालाद्वार्ये पशुवत्पत्नी°जा भवन्ति जाघन्येत्यर्थः · सवनीयपुरोडाशानां प्रासङ्गिकत्वात्पशुरेव तन्त्रस्य प्रयोजक इति ज्ञापनार्थमिदं सूत्रम् पूर्वोक्तस्यैव प्रपञ्चो वा ।

समिन्द्र ण इति (८. १५) नव समिष्टयजूꣳषि जुहोति प्रतिमन्त्रम् ॥११॥ पत्नीसंयाजेडामार्जनान्ते दक्षिणाग्निहोत्रं च कृत्वोत्तरवेदावागत्य नव स°षि (४. ४. ४. १) ध्रुवयैव जु°ति · धाता रातिरित्यस्मिन्मन्त्रेऽनेकयजमानके यजमानाभ्यां द्रविणं यजमानेभ्यो द्रविणमित्येव यथार्थमूहः · तत्र प्रथमे समिष्टयजुषि इदं विश्वेभ्यो देवेभ्य इति त्यागः द्वितीये त्वष्ट्रे तृतीये इदं धात्रे सवित्रे प्रजापतये देवायाग्नये त्वष्ट्रे विष्णवे च चतुर्थे देवेभ्यः पञ्चमे षष्ठे चाग्नये सप्तमे वाताय

१) धतो इति A. २) लानाद° A.